

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 179| Tarih 20-26 Kasım, 2023

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 34 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

21 Kasım: 18 yıl cezaevinde kaldıktan sonra geçtiğimiz Mayıs ayında tahliyesi ertelenen yazar Sadık Aslan'ın tahliyesi yeni bir İdare ve İzleme Kurulu kararıyla 3 ay daha ertelendi.

21 Kasım: Düzce Çilimli T Tipi Cezaevi'nde bulunan siyasi mahpus Resul Baltacı'nın tahliyesi 13 aydır keyfi disiplin cezalarıyla engelleniyor.

23 Kasım: İstanbul'da bir mahkeme, Türkiye'de kapatılan bir gazetenin genel yayın yönetmen yardımcısı olan gazeteci Mehmet Kamış'ın 2016'daki başarısız bir darbeye rol aldığı iddiasıyla anayasal düzeni yıkmaya teşebbüs suçlamasıyla tutuklanmasına karar verdi.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un

ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

21 Kasım: Şırnak Valiliği 21 Kasım 2023 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde açık yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, oturma eylemi, miting, çadır kurma, imza kampanyası, stant açma, toplu cenaze töreni ve mezarlık ziyareti, anma töreni, festival, konser, eğlence, gösteri, yürüyüş ve benzeri her türlü eylem ve etkinliği 22 Kasım 2023 tarihinden itibaren 7 gün süreyle yasakladı.

23 Kasım: Y, S ve R tipi cezaevleriyle ilgili İstanbul Çağlayan Adliyesi önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

20 Kasım: Hükümet yanlısı medya, Kürt Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (HEDEP) milletvekili Pervin Buldan ve her iki partiden diğer siyasetçilerle birlikte bir Kürt opera sanatçısının son gösterisine katıldığı için ana muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) lideri Özgür Özel'i hedef aldı.

21 Kasım: EngelliWeb internet sitesindeki bir içeriğe İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği tarafından kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişimin engellenmesine ve içeriğin silinmesine karar verildi.

22 Kasım: ifade.org.tr internet sitesindeki bir içeriğe İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği tarafından 21 Kasım 2023 tarihinde kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişimin engellenmesine ve içeriğin silinmesine karar verildi.

23 Kasım: Türk devlet kurumları son on yılda toplam 90.400 web sayfası ve diğer içeriğin Google'dan kaldırılmasını talep etti.

23 Kasım: Türkiye'nin doğusundaki mahkemeler Kürt gazeteciler Hacı Boğatekin ve Özgür Boğatekin'i mahkum etti ve cezalarını verdi.

24 Kasım: Türkiye'de bir gazeteci, Levent Gültekin, aynı zamanda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı olan Türk insansız hava aracı (İHA) üreticisi Baykar'ın teknik müdürü Selçuk Bayraktar'a hakaret ettiği gerekçesiyle 25.000 TL (866 \$) para cezasına çarptırıldı.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

20 Kasım: Milliyetçi muhalefet İYİ Parti'nin lideri Meral Akşener, bazı Türk polis şeflerinin yetim kızlara fuhuş yaptırılan otellere sahip olduğunu iddia etti.

24 Kasım: Hırvat uyuşturucu baronu Nenad Petrak, Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili Süleyman Soylu'nun İçişleri Bakanı olduğu 2022 yılında Türk vatandaşlığına geçti.

KÜRT AZINLIK

21 Kasım: Adalet Bakanlığı, Almanya'da sürgünde yaşayan ünlü Kürt şarkıcı ve aktivist Ferhat Tunç hakkında 2021 yılında duruşmalara katılmadığı gerekçesiyle çıkarılan yakalama kararı doğrultusunda INTERPOL'den kırmızı bülten çıkarılmasını istedi.

24 Kasım: Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski Ağrı Milletvekili Halil Aksoy, hakkında 'örgüt üyesi olmak' suçundan kesinleşmiş 8 yıl 9 ay hapis cezası olduğu gerekçesiyle İstanbul'da gözaltına alındı ve çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

CEZAEVİ KOŞULLARI

20 Kasım: Ankara Sincan Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda "Lê Amedê" şarkısı eşliğinde halay çektikleri gerekçesiyle 14 mahkûma disiplin cezası verildi.

22 Kasım: Eylül ayında İstanbul'daki bir cezaevinden tahliye edilen Gezi Parkı davası sanıklarından mimar Mücella Yapıcı (72), yaşlı bir kadın olarak karşılaştığı kötü cezaevi koşullarını anlattı.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

24 Kasım: İranlı sanatçı ve aktivist Shailin Asadollahi Türkiye'de gözaltına alındı. Sanatçının İran'a sınır dışı edilme riski altında olduğu biliniyor.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

23 Kasım: Türkiye'nin güneyinde polisin, ruhsatsız silah kaçakçılığı yaptığından şüphelenilen 20 yaşındaki bir kişiyi çırılçıplak soyduğu, hortumla yıkadığı ve dövdüğü iddia edildi.

23 Kasım: Adana'da Seyhan Baraj Gölü kıyısında 'ruhsatsız silah ticareti yaptıkları' gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınan 2 kişi (H. Ş. ve D. S.) işkence ve kötü muamele maruz kaldı, ölümlü tehdit edildi ve işkence ve kötü muamele nedeniyle vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandı.

KADIN HAKLARI

21 Kasım: Kırklareli eski valisi Orhan Çiftçi, aleyhindeki kuvvetli delillere rağmen aile içi şiddet suçlamasından beraat etti

24 Kasım: Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü vesilesiyle yayımlanan raporda, bu yılın başından beri en az 288 kadının öldürüldüğü ve 681 kadının da erkekler tarafından şiddete maruz bırakıldığı belirtildi.